

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Славутицького міського суду Київської області

18.11.2025

м. Київ, 2025

I. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі ст. ст. 13, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 18.11.2025 групою НПМ здійснено відвідування Славутицького міського суду Київської області (далі – суд або районний суд).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Луфференко Владислав Олександрович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Ковальов Олександр Юрійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Оладов Сергій Андрійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Сербін Даніл Андрійович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Київській області.

Попередні зауваження.

Відвідування Славутицького міського суду Київської області здійснюється вперше.

Загальна інформація.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» районний суд є судом першої інстанції і здійснює правосуддя у порядку, визначеному чинним законодавством; розглядає цивільні, кримінальні справи, а також справи про адміністративні правопорушення.

Суд розташований за адресою: 07100, м. Славутич, Невський квартал, 3-а.

Керівництво суду:

Малишенко Тетяна Олексіївна, голова суду;

Томилко Олена Володимирівна, керівник апарату суду.

Відвідування проведено у присутності Томилко Олени Володимирівни, з якою обговорювалися його результати.

Штатна чисельність суддів – 3 посади, фактично здійснюють правосуддя 3 судді.

У приміщеннях суду встановлено інформаційні стенди з наявною інформацією про графік прийому громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України, надання безоплатної правової допомоги, правила та обов'язки учасників судових процесів.

Фактів надходження звернень щодо порушення прав громадян під час їх перебування у приміщеннях суду, а також відповідних публікацій у засобах масової інформації, не встановлено.

Охорона та доставка обвинувачених (підсудних), засуджених здійснюється працівниками Вишгородського районного управління поліції Головного управління Національної поліції України у Київській області.

Охорону громадського порядку в приміщеннях суду забезпечують підрозділи територіального управління Служби судової охорони у Київській області.

Під час конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених, а також при проведенні судових засідань організовується взаємодія конвойних підрозділів з постом Служби судової охорони та черговими частинами Славутицького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Київській області.

У будівлі суду облаштовано загалом 3 зали судових засідань, з яких 3 зали облаштовано для розгляду кримінальних справ, які розташовані на 2-му поверсі, усі зазначені зали судових засідань обладнані загородженнями із органічного скла. Загородження обладнані замками камерного типу. На дверях усіх камер є оглядові віконця-кватирки. Лави для розміщення затриманих та осіб, узятих під варту, прикріплені до підлоги (фото 1, 2).

Вхід до будівлі суду обладнаний пандусом, а на сході нанесені візуальні елементи доступності (фото 3, 4).

Зали судових засідань забезпечені необхідним інвентарем та меблями, добре освітлені.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

1. Під час відвідування приміщень суду встановлено факт порушення вимог пункту 6.5.1 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 №175 (далі – ДБН Суди) та пунктів 9,10, Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затверджено спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державно судово адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція), у приміщенні суду не обладнано камери для обвинувачених (підсудних) засуджених осіб, а також приміщення для розміщення особового складу варту і санітарні вузли.

Така практика може призводити до тривалого утримання підсудних в неприпустимих умовах, що суперечить вимогам національних та міжнародних стандартів.

Порушення прав осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, статті 21 Конституції України, ст. ст. 1, 26, 27 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»).

Відповідно до вимог Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність), доступність для маломобільних груп населення повинна забезпечуватися фізичною можливістю і зручністю потрапляння та пересування об'єктом.

2. Однак, у порушення вимог пункту 11.5 ДБН Інклюзивність, санітарно-гігієнічні приміщення у будівлі суду не пристосовані для користування маломобільними групами населення (особам на кріслах колісних).

3. У порушення вимог пункту 8.1.1 ДБН Інклюзивність, у суді відсутні тактильні елементами доступності на сходах будівлі суду, а також інші візуальні елементи доступності (фото 5).

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

4. Всупереч вимогам пункту 6.5.2 ДБН Суди, у приміщеннях суду не обладнано кімнату для роботи адвоката з обвинуваченими (підсудними), засудженими, що унеможливорює реалізацію їхнього права на захист та позбавляє обвинувачених, засуджених права на конфіденційність побачень із адвокатом, одним із важливих елементів якого є саме можливість спілкування з адвокатом у приміщенні без суцільного розмежувального скла.

Окрім цього, зазначене порушення може стати причиною чергових звернень до Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ) і виплатою Україною значних сум коштів у якості компенсації.

У справі «Фірстов проти Росії» (скарга № 67312/12) ЄСПЛ констатував, що хоч підсудний і міг спілкуватися зі своїм захисником через загородження у зал суду, у тому числі під час перерв, які оголошувалися для цієї мети суддею за клопотанням заявника, не було доведено, що такі консультації носять конфіденційний характер у зв'язку з присутністю конвою у межах досяжності слуху. Таким чином, ЄСПЛ засвідчив порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Отже, відсутність у суді окремої кімнати для спілкування із адвокатом (захисником) має наслідком порушення гарантованого Конституцією України права на захист та професійну правничу допомогу, приватне та конфіденційне

спілкування з адвокатом під час підготовки до судового засідання та обговорення деталей справи.

Порушення права на життя, та права на особисту безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини, стаття 27 Конституції України).

5. У порушення вимог пункту 7.1.9 ДБН Суди та пункту 13 Інструкції відсутній ізолюваний маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від спеціального автотранспорту до залів судових засідань для розгляду кримінальних справ, у зв'язку з чим, обвинувачені, підсудні (засуджені) конвоюються доступними для третіх осіб коридорами.

6. У порушення Кодексу цивільного захисту України в суді відсутнє найпростіше укриття, яке має забезпечувати можливість безпечного перебування населення від впливу небезпечних факторів, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів. Тож, працівники та відвідувачі наражають себе на небезпеку під час оповіщення сигналу повітряної тривоги продовжуючи перебувати у приміщенні суду або на подвір'ї.

7. Установлено порушення Правил експлуатації та типові норми належності вогнегасників, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15 січня 2018 року № 25, а також ДСТУ 4297-2004 «Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги», а саме, у приміщеннях будівлі суду розміщені вогнегасники, термін дії яких закінчився (фото 6, 7). Унаслідок цього у разі виникнення пожежної небезпеки унеможливорюється ефективний захист від пожежі і виникає загроза життю та здоров'ю громадян, що у свою чергу свідчить про порушення їх права на життя.

8. Крім того, порушено пункту 11 Інструкції, а саме у залах судових засідань вікна не обладнані ґратами.

9. Також було порушено вимоги пункту 5.11 ДБН Суди та пункту 14 Інструкції, у суді не обладнано бокс для заїзду спеціального автотранспорту варті та посадки (висадки) обвинувачених (підсудних), засуджених, або огорожену стоянку для такого транспорту біля спеціального зовнішнього входу.

Порушення права на захист персональних даних (стаття 32 Конституції України, стаття 12 Закону України «Про захист персональних даних»).

10. У порушення вимог абзацу другого частини першої статті 6, частини другої статті 12 Закону України «Про захист персональних даних», у суді відсутні попереджувальні знаки щодо здійснення відеоспостереження при вході до відповідних зон.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України у Київській області, Славутицькому міському суду Київської області відповідно до компетенцій вжити заходів щодо запобігання порушень, що

призводять або можуть призводити до порушень прав людини:

1. Опрацювати питання щодо забезпечення у суді необхідної кількості камер для тримання підсудних (засуджених) з розрахунку не менше ніж 4 м² на особу, передбачивши щонайменше три камери на кожну залу судових засідань для розгляду кримінальних справ, а також приміщення для розміщення особового складу варті і санітарні вузли;
2. Опрацювати питання щодо забезпечення у суді ізольованого маршруту конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від камери до зали судових засідань, а також розглянути можливість обладнати ґратами зали судових засідань;
3. Розглянути можливість облаштування у будівлі суду найпростішого укриття;
4. Забезпечити розміщення попереджувального знака при вході до зони з відеоспостереженням;
5. Створити для маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень суду;
6. Вжити заходів щодо обладнання кімнати для роботи адвоката з підсудними (засудженими).

Додаток: фототаблиця на 3 арк.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Владислав ЛУФЕРЕНКО

Фототаблиця до звіту

Фото 1

Фото 2

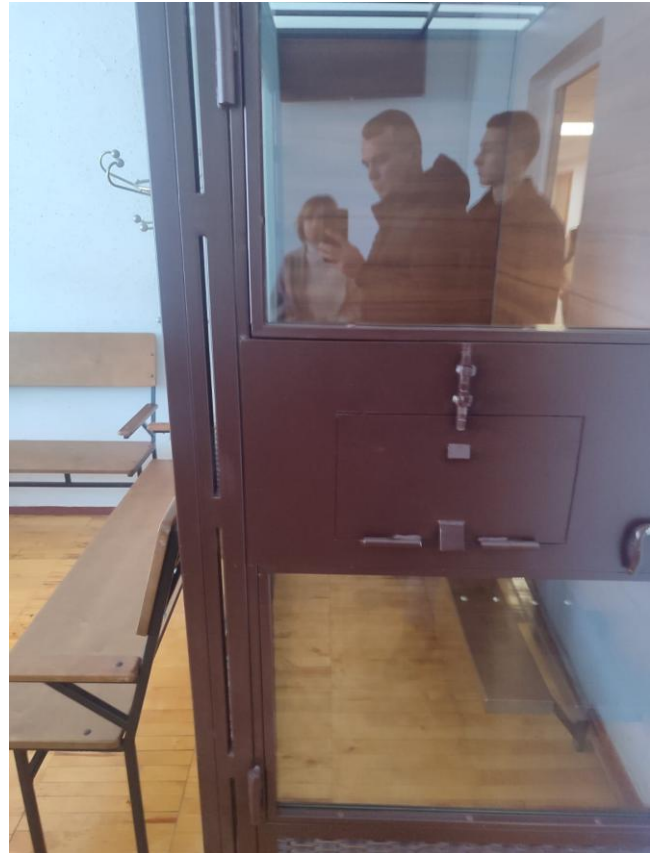

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

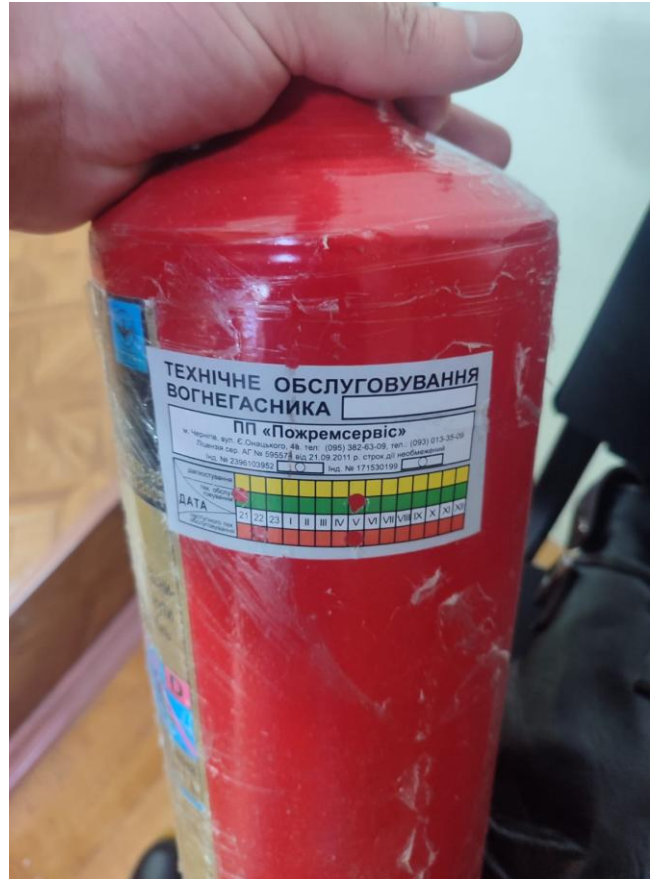

Фото 7

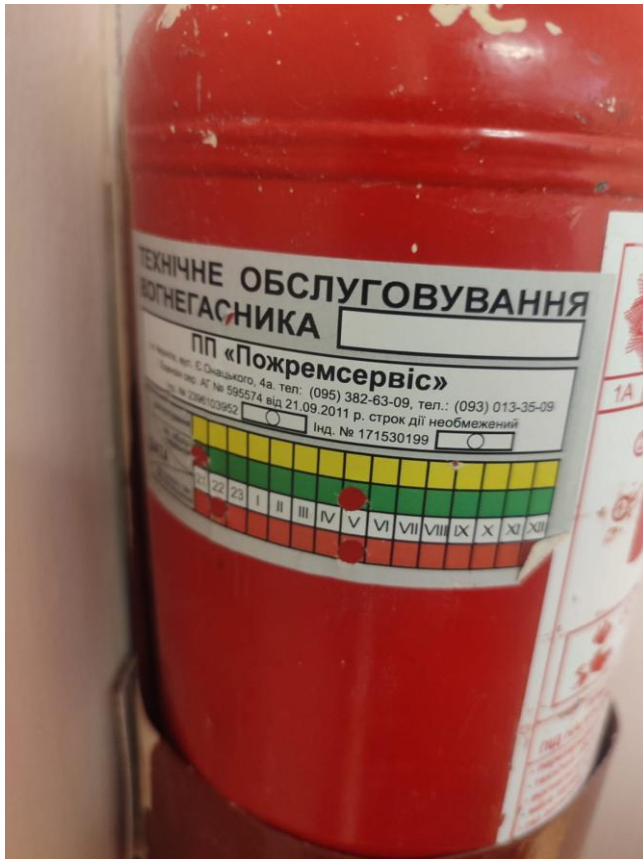

Фото 8

Фото 9

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Владислав ЛУФЕРЕНКО